

Overgenomen uit. *Begijnhofkrant* 45 (2014) 17

ONBEKEND IS ONBEMIND

Bezoek aan het begijnhof van Oudenaarde

Guido Theunissen

Oudenaarde is wellicht één van de minder bekende begijnhoven in Vlaanderen. Het begijnhof, dat door een vzw wordt beheerd, heeft bewust gekozen voor een bewoning van alleenstaande, meestal bejaarde dames en dit naar eigen zeggen om de traditie van de begijnen te respecteren en vanuit een christelijke instelling. Het is echter duidelijk dat met betrekking tot het Oudenaardse begijnhof een globale visie ontbreekt en dat door de vzw duidelijk gezocht wordt naar een nieuwe positionering. Een bezoek aan dit goed verscholen liggend begijnhof duurt misschien niet zo lang, maar blijft zeker de moeite waard.

Achter deze opvallende barokke toegangspoort, met het beeld van Sint-Rochus boven de poort, ligt het voor de rest goed verscholen begijnhof van Oudenaarde.

Het begijnhof zelf ligt enigszins in een verloren hoek van Oudenaarde en is erg onopvallend aan de straatzijde. Opvallend is wel de kleurrijke barokpoort met daarin verwerkt de beeltenis van de heilige Rochus, de bekende pestheilige. Maar slechts weinig mensen vermoeden dat er achter deze poort een rijk verleden schuilgaat. Dit betekent ook dat er relatief weinig bezoekers komen, iets wat de beheerders, gezien de huidige functie als serviceflats voor bejaarden, ook zo trachten te houden. Omdat er te weinig kandidaten zijn die aan het gevraagde profiel voldoen om er te komen wonen, worden stilaan nieuwe bestemmingen gezocht. Langs de andere kant heeft deze voorzichtige aanpak ervoor gezorgd dat het begijnhof vrij authentiek bewaard is gebleven.

Dit is wat men te zien krijgt na het betreden van het begijnhof: een eerste pleintje, met in het midden een fraai bloemenperk en in de hoek de kapel, die op een merkwaardige wijze tussen de huizen verweven zit.

Oorspronkelijk verbleven de begijnen achter de Sint-Walburgakerk. In de 15de eeuw kregen zij een onderkomen op de huidige plaats. Tijdens de tweede fase van de Beeldenstorm, van 20 augustus tot 27 augustus 1566, werd de 16de-eeuwse kapel door de beeldenstormers vernield, maar later in zijn oorspronkelijke glorie heropgebouwd. Het oudste gebouw dateert uit 1500 en was het woonhuis van de rector, de heer Van de Velde, die door de geuzen in de Schelde werd geworpen en verdrong.

De 16de-eeuwse kapel werd door de beeldenstormers vernield, maar later volledig heropgebouwd.

Vroeger was het begijnhof volledig door water omringd. De meeste kleine witte woningen werden heropgebouwd in de 19de en 20ste eeuw; slechts enkele dateren nog uit de 17de eeuw. De laatste begijn in Oudenaarde overleed in 1960.

De meeste kleine witte woningen werden heropgebouwd in de 19de en 20ste eeuw; slechts enkele dateren nog uit de 17de eeuw, zoals dit huis uit 1616.

Geen Werelderfgoed

Zoals in het vorige nummer¹ al uitvoerig werd toegelicht, zijn de 26 Vlaamse begijnhoven uitzonderlijke getuigen van onze rijke geschiedenis en daarom werden 13 ervan in december 1998 opgenomen op de Werelderfgoedlijst van de Unesco. Oudenaarde behoort niet tot de 13 geselecteerde begijnhoven, enerzijds omwille van zijn kleinschaligheid en anderzijds omdat de bestemming ervan intussen toch grondig veranderd is. Het wordt dan ook niet meer echt als representatief beschouwd voor wat een begijnhof ooit was. Voor de provincie Oost-Vlaanderen werden Dendermonde, Gent Onze-Lieve-Vrouw ter Hoye (Klein Begijnhof Onze-Lieve-Vrouw Ter Hoyen) en Sint-Amandsberg (Groot Begijnhof Sint-Elisabeth) wel in de lijst opgenomen.

Het tweede pleintje, met links op de achtergrond de toren van de Sint-Walburgakerk, die het centrum van Oudenaarde domineert.

Meer informatie over het begijnhof en andere bezienswaardigheden in Oudenaarde is te vinden bij de dienst Toerisme, Stadhuis, 9700 Oudenaarde of via een bezoek aan hun website: www.oudenaarde.be

Guido Theunissen

1. Begijnhofkrant 44 (2014) 2-5